

Debian (v9.1)

Cài Debian chạy song song Windows (dual-boot), tool trả lời sẵn mọi câu hỏi của trình cài, nhẹ RAM hơn Ubuntu/Mint.

Vị trí	Tab Nâng cao → nhóm Linux song song Windows → nút Debian (v9.1)
Chạy ở	Windows (không dùng trong WinPE)
Cần có	Quyền quản trị · Mạng Internet nếu để tool tự tải bộ cài · Ổ đĩa chuẩn GPT/UEFI · BitLocker ở ổ C phải TẮT
Mức rủi ro	Cao — thu nhỏ ổ C và tạo phân vùng mới; có một điểm xác nhận cuối, trước đó CHƯA đựng ổ đĩa
Thời gian	3–5 phút thao tác trong cửa sổ + thời gian cài Debian sau khi khởi động lại (khoảng 15–30 phút)

1. Giới thiệu

Giống nút Ubuntu nhưng dùng bộ cài Debian 13 (DVD-1) — bộ cài này dùng trình cài kiểu cũ (debian-installer) nên

tool nhét được sẵn câu trả lời ngay trong bộ cài, trả lời sẵn **mọi** câu hỏi: ngôn ngữ, bàn phím, tài khoản, gói cài, bộ nạp khởi động. Máy ít RAM nên chọn bản này: Debian không phải nạp cả bộ cài vào RAM như Ubuntu/Mint.

Khi nào cần dùng:

- Khách cần Linux song song Windows nhưng máy RAM thấp.
- Muốn một bản Linux ổn định, nhẹ, không cần giao diện nặng.

Nút này không làm: không xoá Windows. Không cho chọn bản Linux khác trong cùng cửa sổ.

2. Trước khi bắt đầu

- Máy đang chạy **Windows** (không phải WinPE).
- Ổ đĩa chuẩn **UEFI + GPT** — cài song song chỉ hỗ trợ UEFI-GPT, máy MBR/Legacy bị chặn thẳng.
- Tắt BitLocker ở ổ C trước** — GRUB cài song song đứng trước Windows, BitLocker bật sẽ làm Windows hỏi khoá phục hồi 48 số mỗi lần khởi động sau đó.
- Ổ C còn trống đủ: bộ cài tạm khoảng 3,8 GB cho Debian DVD-1 + tối thiểu 20 GB chỗ cho Linux + chứa lại khoảng 20 GB cho Windows (tổng khoảng ~24 GB trở lên).
- Có mạng Internet nếu để tool tự tải bộ cài Debian 13 DVD-1; hoặc đã có sẵn file `.iso` dạng `debian-13*-amd64-DVD-1.iso`. **Phải dùng đúng bản DVD-1** — không dùng bản netinst hay Live.
- Đã sao lưu dữ liệu quan trọng trên máy trước khi thu nhỏ ổ đĩa.

3. Các bước thực hiện

1. Ở tab **Nâng cao**, nhóm **Linux song song Windows**, bấm **Debian (v9.1)**.
Bạn sẽ thấy: cửa sổ "**Cài Debian 13 (DVD-1) CHẠY SONG SONG Windows**" mở ra, dòng đầu nhắc lại Windows và dữ liệu giữ nguyên, tool chỉ thu nhỏ ổ C.
 2. **Mục tài khoản (đặt sẵn)**: điền **Tên đăng nhập**, **Mật khẩu**, **Tên hiển thị**, **Tên máy (hostname)**. Gõ chữ không dấu.
Bạn sẽ thấy: đây là tài khoản khách đăng nhập được ngay sau khi cài.
 3. **Mục bộ cài (.iso)**: để trống rồi bấm **Tải Debian từ kho** để tool tự tải bản DVD-1 và tự điền vào ô, hoặc bấm **Chọn...** trỏ tới file .iso DVD-1 đã có sẵn.
Bạn sẽ thấy: đường dẫn tự điền vào ô sau khi tải xong.
 4. Đọc **Bảng kiểm** bên phải. Dấu **✓** là đạt, dấu **✗** là lý do sẽ bị chặn khi bấm nút chạy.
 5. Nếu có dòng **✗**, xử lý đúng việc bị chỉ ra rồi bấm **Đọc lại máy**.
 6. (Tuỳ chọn) Bấm **Dọn rác bộ cài cũ** nếu máy còn sót phân vùng tạm của một lần cài trước bị dừng giữa chừng.
 7. Bấm nút chính **CHUẨN BỊ && KHỞI ĐỘNG VÀO TRÌNH CÀI** (giữ Windows).
Bạn sẽ thấy: tool đọc nhanh hồ sơ máy rồi hiện hộp "**Xác nhận cài Linux song song**", in ra đúng những gì sắp làm.
- ⚠ Cảnh báo:** Đây là nơi **DUY NHẤT** trong cả luồng còn hỏi lại trước khi tool đụng tới ổ đĩa. Đọc kỹ trước khi bấm

> **Yes**. Bấm **No** thì mọi thứ dừng lại, chưa đụng gì tới ổ đĩa.
8. Đọc kỹ, bấm **Yes** để tiếp tục (hoặc **No** nếu muốn dừng).
Bạn sẽ thấy: có thể còn hộp hỏi về phần mềm diệt virus. Sau đó tool thu nhỏ ổ C, tạo phân vùng bộ cài tạm + chỗ trống cho Debian, chép bộ cài (đã nhét sẵn câu trả lời vào trong), tạo mục khởi động, rồi hỏi khởi động lại.
 9. Đồng ý khởi động lại.
Bạn sẽ thấy: trình cài Debian **tự trả lời hết mọi câu hỏi** — ngôn ngữ, bàn phím, tài khoản, gói, bộ nạp khởi động — không cần bấm gì, chỉ phần chia ổ là tự chọn đúng vùng trống đã chừa.
 10. Chờ máy tự khởi động lại lần nữa.
Bạn sẽ thấy: menu khởi động hiện cả **Debian** và **Windows**.

4. Giải thích các mục trong cửa sổ

Mục	Tác dụng	Khi nào dùng / ghi chú
Bản Linux sẽ cài	Chỉ hiện một dòng tên bản (Debian 13, DVD-1)	Không cho chọn bản khác
Tên đăng nhập / Mật khẩu / Tên hiển thị / Tên máy	Tài khoản đặt sẵn cho Debian	Gõ chữ không dấu

Mục	Tác dụng	Khi nào dùng / ghi chú
Bộ cài (.iso)	Đường dẫn file cài Debian	Phải đúng bản DVD-1; để trống + bấm nút tải để tool tự lấy
Nút Tải Debian từ kho	Tự tải bộ cài DVD-1 và tự điền vào ô	Cần mạng Internet
Bảng kiểm	Liệt kê từng điều kiện máy	✓ đạt, ✗ là lý do chặn
Nút Đọc lại máy	Đọc lại toàn bộ Bảng kiểm	Dùng sau khi dọn ổ C hoặc tắt BitLocker
Nút Dọn rác bộ cài cũ	Xoá phân vùng tạm còn sót từ lần cài trước bị dừng giữa chừng	—
Nút CHUẨN BỊ && KHỞI ĐỘNG VÀO TRÌNH CÀI	Nút chạy chính	Hỏi xác nhận trước khi đụng ổ đĩa

5. Kiểm tra kết quả

- Sau khi máy khởi động lại lần cuối, menu khởi động hiện cả Debian và Windows.
- Chọn Debian, đăng nhập bằng tài khoản đã đặt ở bước 2 là vào được desktop.
- Mở lại Windows, kiểm tra ổ C còn dữ liệu cũ, dung lượng trống giảm đúng theo phần đã chia cho Debian.

6. Lỗi thường gặp và cách xử lý

Hiện tượng / thông báo	Nguyên nhân	Cách xử lý
"Thiếu bộ cài" — "Chưa chọn file .iso của Debian 13 (DVD-1)."	Chưa chọn và chưa tải bộ cài	Bấm Tải Debian từ kho hoặc Chọn... trở tới file .iso DVD-1
"Thiếu tài khoản"	Chưa điền Tên đăng nhập / Mật khẩu	Điền đủ 2 ô rồi bấm lại
"Thông tin tài khoản chưa hợp lệ"	Tên/hostname/mật khẩu sai quy tắc Linux	Sửa theo đúng dòng lý do tool chỉ ra
"Chưa cài được" — "Máy chưa đủ điều kiện: ..."	Một dòng ✗ trong Bảng kiểm	Xử lý đúng dòng ✗ rồi Đọc lại máy
"Chỉ cài song song trên UEFI-GPT"	Ổ đĩa đang MBR (Legacy)	Chuyển sang GPT + UEFI rồi cài lại
"Ổ C không đủ chỗ"	Thiếu chỗ trống cho bộ cài tạm + Linux + chứa Windows	Dọn bớt ổ C rồi bấm lại
Dòng ✗ "Ổ C đang BẬT BitLocker"	BitLocker đang bật	Tắt BitLocker rồi Đọc lại máy
Bộ cài bị từ chối, báo thiếu file khởi động	Lỡ chọn file bản netinst hoặc Live thay vì DVD-1, hoặc file hỏng	Tải đúng bản DVD-1 từ kho
"Diệt virus đã xoá file cài"	Diệt virus xoá file cài giữa chừng	Tool tự dọn phân vùng; tắt tạm bảo vệ thời gian thực rồi làm lại

Hiện tượng / thông báo	Nguyên nhân	Cách xử lý
"Không tạo được phân vùng" / "Chỗ trống không đủ"	Lỗi tạo phân vùng, hoặc chỗ trống thực tế chưa ra quá ít	Tool tự dọn; dọn thêm ổ C rồi thử lại

7. Lưu ý an toàn

- Hộp "**Xác nhận cài Linux song song**" là điểm **DUY NHẤT** trước khi tool thu nhỏ ổ C.
- Sau khi bấm Yes ở hộp xác nhận và hộp diệt virus (nếu có), tool đùng ổ đĩa ngay.
- Luôn khuyên khách sao lưu dữ liệu quan trọng trước khi thu nhỏ ổ đĩa.
- Chỉ dùng đúng bản DVD-1 — bản netinst cần mạng liên tục trong lúc cài, bản Live không nhận được câu trả lời đặt sẵn nên không tự động được.

8. Câu hỏi thường gặp

- Hỏi:** Vì sao nên chọn Debian thay vì Ubuntu/Mint?
- Đáp: Máy ít RAM thì Debian là lựa chọn an toàn hơn — bộ cài không cần nạp vào RAM như Ubuntu/Mint.
- Hỏi:** Debian có giao diện đồ hoạ không?
- Đáp: Có, bản DVD-1 cài kèm giao diện desktop; sau khi cài có thể cắm mạng và cài thêm gói bằng `apt`.
- Hỏi:** Có cần ngồi canh màn hình lúc Debian cài không?
- Đáp: Không. Sau khi khởi động lại, trình cài tự trả lời hết mọi câu hỏi, xong tự khởi động lại.